ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА МУЗЕЙ "ХРИСТО БОТЕВ", КАЛОФЕР ЗА 2022 г.

<u>І. ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УСТОЙЧИВОТО</u> РАЗВИТИЕ НА МУЗЕЯ

Приоритетните задачи в дейността на музея са свързани с неговата мисия, съобразени са с вътрешната нормативна уредба на Музей "Христо Ботев", Калофер и с изискванията на българското законодателство в областта на културното наследство и музеите. Тяхното изпълнение осигурява:

- ефективно и стриктно прилагане и управление на системата на делегиран бюджет;
- придобиване, опазване, научна обработка, контрол и научно представяне на ДКЦ, свързани с Христо Ботев, неговото семейство и сподвижници и историята на Калофер;
- осигуряване на оптимални условията за съхранение и представяне на ДКЦ;
- научно-издържано, пряко и интерактивно популяризиране живота и делото на Христо Ботев и културното наследство на родния му град Калофер.
- повишаване квалификацията на музейните специалисти чрез включването им в различни изследователски и популяризаторски програми, проекти и обучения.
  - усъвършенстване на системата за ФУК;
  - поддържане в добро състояние на материалната база на музея.

<u>II. ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ ЗА 2021 г.:</u>

В годишния план за дейността на Музей "Христо Ботев" за 2022 г. бяха заложени следните задачи:

- стриктно управление на системата на делегиран бюджет.
- организация и пряко участие в Националните чествания, посветени на 174 годишнина от рождението и 146 годишнина от гибелта на патрона на музея – Христо Ботев;
- участия в научни конференции и временни изложби, с цел разширяване на научно-изследователската и популяризаторска дейност на музея.
- опазване и научна обработка на съхраняваните във фондовете на музея движими културни ценности.
- активна работа по привличане на нови публики чрез разширяване и обогатяване на образователните програми на музея;
- поддържане на материалната база на музея и текущ ремонт на сградите, музейни обекти.

През отчетната 2022 г. музеят успя да изпълни по-голяма част от заплануваните дейности.

III. ОСНОВНИ МУЗЕЙНИ ДЕЙНОСТИ

1. Събирателска дейност:

Насочена е към издирване и придобиване на материали, свързани с живота, творчеството и дейността на Христо Ботев и четата му, както и с историята на родния му град Калофер. През отчетната година не са придобити нови предмети или документи.

2. Фондова дейност:

2.1. Опазване и контрол на движимите културни ценности:

Извършена пълна инвентаризация на два от музейните фондове: "Художествен" и "История на град Калофер". Резултатът от проверката е отразен в протокол от 21.12.2022 г.

2.2. Консервация и реставрация на ДКЦ:

През 2022 г. музеят кандидатства за финансова подкрепа по Тема 1: "Дейности по опазване на ДКН в музеите и художествените галерии" пред Министерство на културата с проект "Консервация и реставрация на знамето на Ботевата чета". След одобрението му и сключването на договор № РД 11-06-311/07.10.2022 г. между министерството и музея, за изпълнението на проекта бе сключен договор с експерт реставратор от 26.10.2022 г. Срокът за реализацията на същия е 30.03.2023 г.

3. Експозиционна:

3.1. Новосъздадени изложби: През 2022 г. от музейния екип са разработени и представени 3 временни изложби, които бяха експонирани в залите на музея, както следва:

Име на изложбата	ДКЦ от фонд	Период на провеждане
"Експонатите разказват"	Основен фонд "Хр.Ботев"	02.06. – до момента
"Бяла магия":	фонд "Етнография"	15.08до момента
"Геният на България": графична изложба;	фонд "Художествен"	01.11до момента

3.2. Гостуващи изложби: През 2022 г. в изпълнение на залегналите в културния календар прояви, в музея гостуваха следните изложби:

Име на изложбата	Гостуваща страна	Период на провеждане
"Европейските измерения на Освобождението на България" - фотодокументална изложба	НМ "Васил Левски"	10.0518.01.2023 г.
"60 години Национален парк- музей "Шипка-Бузлуджа"" - фото-документална изложба	НПМ "Шипка-Бузлуджа"	15.0214.12.
"Пътят на розите – Карловската розова долина" – фото-документална изложба	ИМ - Карлово	09.08до момента

- 3.3. По повод честванията на годишнините от рождението и героичната гибел на Христо Ботев", музеят гостува в музеи и училища със свои изложби, както следва:
- ✓ "Христо Ботев безсмъртният идеал", графична изложба в НМ "Васил Левски", Карлово;
- ✓ "Христо Ботев живот и дело", фото-документалната си изложба:
  СУ "Иван Вазов", Сопот;

- РИМ Хасково;
- ИМ Кнежа;
- РИМ Враца;
- ИМ Стрелча.
- 4. Музейна библиотека:

През отчетната година библиотеката е придобила като дарение нови 10 бр книги.

Ползваните от специалисти на музея, ученици от основно и средно училища, студенти и граждани библиотечни единици са 65.

5. Научно-изследователска дейност:

- 5.1. Проучвателната дейност на музейните специалисти през 2022 г. беше насочена към теми, свързани с живота и делото на Христо Ботев, неговите четници, известни калоферци и техните родове и др.
- 5.2. Участие на музейните специалисти с доклади и презентации в национални и международни научни конференции:
- "Васил Левски, четническите акции и комитетското дело", кръгла маса в НМ "Васил Левски", Карлово;
- Научна конференция "Нови документи и нови изследвания за българските възрожденци и техните музеи", НМ "Васил Левски", Карлово.
- І-ва международна научна конференция "Дантелата минало, настояще и бъдеще", Творчески център на Калоферската дантела към Народно читалище "Христо Ботев-1869", Калофер;
  - 5.3. Публикации:

√ Юбилеен "Ботев лист", Враца, 2 юни 2022 г.:

- Николова, А. "Първите чествания на 2 юни-Денят на Ботев и загиналите за свободата на България"
- Делева, Д. "Първите преводи на Ботевите стихове"

- Мичева, Т. "Образът на Ботев в българското изобразителна изкуство"

- ✓ Николова, А. "Книжовното наследство на Ботьо Петков, съхранявано във фонда на Музей "Христо Ботев", сб. "Нови документи и изследвания за българските възрожденци и техните музеи" под печат.
  - 5.4. Участие на музейните специалисти в семинари и обучения:
- "Спазване на правилата на финансово отчитане и среща с ръководството на МК", 20.03.2022 г., Велинград; счетоводителят и директорът на музея **6.** Образователна дейност:

Музейните образователни програми са насочени предимно към учащата се младеж и през 2022 г. Музей "Христо Ботев" работи по 4 от тях. Проведени са 19 занятия в музейна среда и 4 в електронна със 676 участници, както следва:

- "Урок по родолюбие"; "Моят роден град" 52 уч.
- НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", Модул "Културните институции като образователна среда": 589 уч.;
- НП "Отново заедно": 32;
- "Работа със стажанти и дипломанти" 3 уч..

В електронна среда бяха проведени уроци и презентации за живота на Ботев и историята на родния му град Калофер по следните теми:

 "Христо Ботев – семейна среда", урок с ученици от българското училище в Испания;

- "Калофер-градът на Ботев", презентация и беседа с ученици от българското училище в Таратога, Испания;

- "Христо Ботев – живот и дело", урок и презентация с ученици от СУ "Христо Ботев", Карнобат

7. Литературни срещи, спектакли и др.

През 2022 г., музеят по традиция се включи в Европейската "Нощ на музеите", превърнала се през годините в очаквано събитие за местната общност, с представянето на постановката "Александър Велики и драконът" на "Необичайният театър на сенките", Солун, Гърция;.

8. Популяризаторска и издателска дейност:

8.1. По повод честванията на 174 годишнина от рождението и 146 годишнина от гибелта на патрона на музей — Христо Ботев и други събития от националния и местния културни календари са осъществени директни предавания и репортажи по БНР- Програма "Христо Ботев" и Програма "Хоризонт", БНТ, Nova-TB, Европа, Радио-Пловдив, Радио "Фокус", Радио Стара Загора и др. медии. С участието на музея са реализирани и излъчени документалните филми за Ботев и неговият роден град: "Богатствата на Калофер и региона" от документалната поредица на bTV, "Богатствата на България", сезон 6 и "10 000 крачки" на БНТ

По наложила се традиция, музеят е основен организатор и участник в отбелязването на събития от националния и традиционния празнични календари на общинско и градско нива.

8.2. Прожекции и представяне на документални филми:

През 2022 г. традиционните прожекции се провеждаха в експозиционната зала на музея и, по предварителна заявка, в лекционната зала. На посетителите бяха представени следните филми:

- "...и помни, любящият те Христа...", реж. А. Алтъпармаков, БНТ, 1997 г.;
- "Христо Ботев. Българският гений", документален филм на БНТ, 1996 г., реж. А. Алтъпармаков
- "Служебен защитник", документален филм на БНТ, 2004 г., реж. А. Алтыпармаков;
  - 9. Участие в проекти:
- 9.1. През 2022 г. музеят кандидатства и получи финансова подкрепа от Министерство на културата по два самостоятелни проекта:
- "Консервация и реставрация на знамето на Ботевата чета";
- "Осигуряване на оптимална среда за опазване и представяне на ДКЦ, свързани с живота на Христо Ботев, съхранявани в музея"; Договор № РД 11-06-857/13.12.2022 г.
- 9.2. Музеят участва като партньор в следните проекти на музеи и обществени организации:
- "Бъдеще за Творческия център на калоферската дантела", НЧ "Христо Ботев-1869"; реализацията му ще продължи и през следващите две години.
- "Национално исторически разказ за българските земи под османска власт", в партньорство с НИМ;
- "Печатари", партньори на ИМ-Клисура;

- 9.3. Участие на музея в НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", Модул "Културните институции като образователна среда" и НП "Отново заедно" е свързано с реализацията на споразумението между Министерство на културата и Министерство на образованието и науката за активното присъствие на музеите в образователния процес. Музеят проведе занятия по тези програми с ученици от СОУ "Найден Геров", Варна, ОУ "П. Хилендарски", Казанлък, ОУ "Ст. Пешев", Севлиево, ОУ "Св. Св. Кирил Методий", с. Момчиловци, ОУ "Христо Ботев", с. Търнава и др.
- **10.** През отчетната 2022г. ръстът на посетителите е увеличен с 54 % спрямо 2021 г.
- 1. Посетители **34 826 бр.**, от които с безплатен вход **7 577 бр.**
- 2. Изнесени беседи **303** бр.

Ш. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Музей "Христо Ботев" активно участва в подготовката и реализацията на Националните чествания на годишнини от рождението и гибелта на Христо Ботев и други национални и регионални прояви: 3 март; 6 май; 24 май; Празник на калоферската дантела, Деня на будителите и др.

През 2022 г. музейните специалисти са изготвили и предоставили на външни лица 229 бр. писмени, по електронна поща или устни отговори на запитвания за Ботеви четници, историята на Калофер, девическото образование в града през Възраждането, видни калоферци и др.

През 2022 г. започна работа по пълното обновяване на официалния сайт на музея **www.muzeibotev.com**, с промяна на дизайна и функционалностите му.

IV. ПОДДРЪЖКА НА СГРАДНИЯ ФОНД:

Във връзка с устойчивата политиката на музея за опазване на предоставения му за стопанисване сграден фонд през 2022 г. бяха извършени следните дейности:

- подмяна на дървената пергола пред мемориалната къща на Христо Ботев;
- ремонт на част от покривното покритие на експозиционната сграда на музея;
- частичен ремонт на покривното покритие на Даскал Ботевото училище

<u>IV. БЮДЖЕТ</u>

През 2022 г. Музей "Христо Ботев", Калофер продължава стриктно да прилага системата на делегиран бюджет. Ефективното и ефикасното разходване на бюджетните средства позволи на музея да запази финансовата си стабилност.

Повишени бяха възнагражденията на персонала по трудови договори средно с 20 %. За постигнати много добри резултати на служителите бяха изплатени средства за ДТВ и награди, от реализираните икономии от ФРЗ и съгласно Вътрешните правила за РЗ.

Средствата по бюджета на музея за 2021 г. са в размер на **392 456 лв.**, в това число ФРЗ.

През отчетната 2022 г. музеят е реализирал собствени приходи от продажба на билети, услуги и стоки в размер на **148 727 лв.**, което е със 72 % увеличение спрямо предходната година.

Разходите на музея за издръжка бяха обезпечени в рамките на планираните с годишния бюджет средства.

Музеят няма неразплатени разходи към 31.12.2022 г. и завършва отчетната финансова година без задължения.

Директор:

Ася Николова

Отчетът за дейността на Музей "Христо Ботев", Калофер е приет на Общо събрание на колектива с Протокол от 13.02.2022 г.